పుర్రుధావిశన్తు । దీర్ఘమాయుర్యజమానాయ కృణ్వన్ । అథామృతేన జరితారమఙ్గ్ధి । ఇన్ద్రశ్శునావద్వితనోతి సీరమ్ । సంవత్సరస్య ప్రతిమాణమేతత్ । అర్కస్య జ్యోతిస్తదిదాస జ్యేష్ఠమ్ । సంవత్సరగ్ం శునవత్సీరమేతత్ । ఇన్ద్రస్య రాధః ప్రయతం పురు త్మనా । తదర్కరూపం విమిమానమేతి । ద్వాదశారే ప్రతితిష్ఠతీద్వృషా । అశ్వాయన్తో గవ్యన్తో వాజయన్తః । హవామహే త్వోపగన్తవా ఉ । ఆభూషన్తస్త్వా సుమతౌ నవాయామ్ । వయమిన్ద్ర త్వా శునగ్ం హువేమ ॥ ౪౫ ॥

అర్చత్త హవిర్గాయత యగ్ంసచ్ఛన్ మణీనాం వైశమ్భల్యా హసీత్వమురుం దైవష్ఠూతౌ నస్త్మనా షట్చ ॥ ౮ ॥

ప్రాణదదేహి పునరాన్ భరయజ్ఞౌర్జాయో వాత్రిహత్యాయ వసూనాగ్ం పశుంపాహ్యష్టౌ ॥ ౮ ॥

ప్రాణోరక్షత్యగృభీతా ధారావరామరుతో దీర్ఘాయుత్వాయజ్యోతిషాత్వా పఞ్చ చత్వారిగ్ంశత్ ॥ ౪౫ ॥

హరిః ఓమ్

షష్ఠప్రపాఠకః

హరిః ఓమ్ ॥ స్వాద్వీం త్వాస్వాదునా । తీవ్రాం తీవ్రేణ । అమృతామమృతేన । మధుమతీం మధుమతా । సృజామి సగ్ం సోమేన । సోమోఽస్యశ్విభ్యాం పచ్యస్వ । సరస్వత్యై పచ్యస్వ । ఇన్ద్రా-

యసుత్రామ్ణే పచ్యస్వ । పరీతో షిఞ్చతా సుతమ్ । సోమో య ఉత్త-
మగ్ంహవిః ॥ ౧ ॥ దధన్వా యో నర్యో అప్స్వన్తరా । సుషావ సో-
మమద్రిభిః । పునాతు తే పరిస్రుతమ్ । సోమగ్ం సూర్యస్య దుహితా ।
వారేణ శశ్వతా తనా । వాయుః పూతః పవిత్రేణ । ప్రాఙ్సోమో అతి-
ద్రుతః । ఇన్ద్రస్య యుజ్యస్సఖా । వాయుః పూతః పవిత్రేణ । ప్రత్య-
ఙ్సోమో అతిద్రుతః ॥ ౨ ॥ ఇన్ద్రస్య యుజ్యస్సఖా । బ్రహ్మక్షత్రం
పవతే తేజ ఇన్ద్రియమ్ । సురయా సోమస్సుత ఆసుతో మదాయ ।
శుక్రేణ దేవ దేవతాః పిపృగ్ధి । రసేనాన్నం యజమానాయ ధేహి । కువి-
దఙ్గ యవమన్తో యవంచిత్ । యథా దాన్త్యనుపూర్వం వియూయ ।
ఇహేహైషాం కృణుత భోజనాని । యే బర్హిషో నమోవృక్తిం న జగ్ముః ।
ఉపయామగృహీతోఽస్యశ్విభ్యాం త్వా జుష్టం గృహ్ణామి ॥ 3 ॥
సరస్వత్యై త్వేన్ద్రాయ సుత్రామ్ణే । ఏష తే యోనిస్తేజసే త్వా । వీర్యా-
య త్వా బలాయ త్వా । తేజోఽసి తేజో మయి ధేహి । వీర్యమసి వీర్యం
మయి ధేహి । బలమసి బలం మయి ధేహి । నానా హి వాం దేవహిత-
గ్ం సదః కృతమ్ । మా సగ్ంసృక్షాథాం పరమే వ్యోమన్ ।
సురా త్వమసి శుష్మిణీ సోమ ఏషః । మా మా హిగ్ంసీస్స్వాం యోని-
మావిశన్ ॥ ౪ ॥ ఉపయామ గృహీతోఽస్యాశ్వినం తేజః । సారస్వ-
తం వీర్యమ్ । ఐన్ద్రం బలమ్ । ఏష తే యోనిర్మోదాయ త్వా । ఆన-
న్దాయ త్వా మహసే త్వా । ఓజోఽస్యోజో మయి ధేహి । మన్యురసి మ-
న్యుం మయి ధేహి । మహోఽసి మహో మయి ధేహి । సహోఽసి సహో
మయి ధేహి । యా వ్యాఘ్రం విషూచికా । ఉభౌ వృకం చ రక్షతి । శ్యే-

వం పత్త్రిణగ్ం సిగ్ంహమ్ । సీసం ప్రాత్యగ్ంహాసః । సంవృచస్సన్
పంమాభద్రేణపృఙ్క్త । విపృచస్సవిమాత్మనాపృఙ్క్త ॥౪॥ హ-
విః ప్రత్యఙ్ఖ్యాసీమో అతిద్రుతో గృహ్ణామ్యావిశన్నిపహాచిన్తాపక్షుచ ॥౫॥

సోమో రాజాఽమృతగ్ం సుతః । ఋజీషేణాజహాన్మృ-
త్యుమ్ । ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ । విపానగ్ం శుక్రమన్ధసః ।
ఇన్ద్రస్యేన్ద్రియమ్ । ఇదం పయోఽమృతం మధు । సోమమ-
ద్భ్యో వ్యపిబత్ । ఛన్దసా హగ్ంసశ్శుచిషత్ । ఋతేనసత్యమిన్ద్రి-
యమ్ । అద్భ్యః క్షీరం వ్యపిబత్ ॥ ౬ ॥ క్రుఙ్ఙాఙ్గిరసో ధియా । ఋతేనస-
త్యమిన్ద్రియమ్ । అన్నాత్పరిస్రుతో రసమ్ । బ్రహ్మణా వ్యపిబత్ క్ష-
త్రమ్ । ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ । రేతో మూత్రం విజహా-
తి । యోనిం ప్రవిశదిన్ద్రియమ్ । గర్భో జరాయుణాఽఽవృతః । ఉ-
ల్బం జహాతి జన్మనా । ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ ॥ ౭ ॥ వే-
దేన రూపే వ్యకరోత్ । సతాసతీ ప్రజాపతిః । ఋతేనసత్యమిన్ద్రి-
యమ్ । సోమేన సోమౌ వ్యపిబత్ । సుతాసుతౌ ప్రజాపతిః । ఋతేన
సత్యమిన్ద్రియమ్ । దృష్ట్వా రూపే వ్యాకరోత్ । సత్యానృతే ప్రజాప-
తిః । అశ్రద్ధామనృతేఽదధాత్ । శ్రద్ధాగ్ం సత్యే ప్రజాపతిః ।
ఋతేన సత్యమిన్ద్రియమ్ । దృష్ట్వా పరిస్రుతో రసమ్ । శుక్రేణ శు-
క్రం వ్యపిబత్ । పయస్సోమం ప్రజాపతిః । ఋతేన సత్యమిన్ద్రియ-
మ్ । విపానగ్ం శుక్రమన్ధసః । ఇన్ద్రస్యేన్ద్రియమ్ । ఇదం పయోఽ-
మృతం మధు ॥ ౮ ॥ అద్భ్యః క్షీరం వ్యపిబజ్జన్మ నతేఽన సత్యమి-

స్త్రియగ్ం శ్రీద్ధాగ్ం సత్యే ప్రజాపతిర్ద్రష్టాచ ॥ ౭ ॥
సురావన్తం బర్హిషదగ్ం సువీరమ్ । యజ్ఞగ్ం హిన్వన్తి మహిషా నమోభిః । దధానాస్సోమన్దివి దేవతాసు । మదేమేన్ద్రియజమానాస్స్వర్కాః । యస్తేరసస్సమ్భృతొ ఓషధీషు । సోమస్య శుష్మస్సురయా సుతస్య । తేనజిన్వయజమానం మదేన । సరస్వతీమశ్వినావిన్ద్రమగ్నిమ్ । యమశ్వినా నముచేరాసురాదధి । సరస్వత్యసనోదిన్ద్రియాయ ॥ ౮ ॥ ఇమన్తగ్ం శుక్రం మధుమన్తమిన్దుమ్ । సోమగ్ం రాజానమిహ భక్షయామి । యదత్రరిప్తగ్ం రసినస్సుతస్య । యదిన్ద్రో అపిబచ్ఛచీభిః । అహన్తదస్య మనసా శివేన । సోమగ్ం రాజానమిహ భక్షయామి । పితృభ్యస్స్వధావిభ్యస్స్వధా నమః । పితామహేభ్యస్స్వధావిభ్యస్స్వధా నమః । ప్రపితామహేభ్యస్స్వధావిభ్యస్స్వధానమః । అక్షన్పితరః ॥ ౧౦ ॥ అమీమదన్త పితరః । అతీతృపన్తపితరః । అమీమృజన్తపితరః । పితరశ్శున్ధధ్వమ్ । పునన్తుమాపితరస్సోమ్యాసః । పునన్తుమాపితామహాః । పునన్తుప్రపితామహాః । పవిత్రేణశతాయుషా । పునన్తుమాపితామహాః । పునన్తుప్రపితామహాః ॥ ౧౧ ॥ పవిత్రేణశతాయుషా । విశ్వమాయుర్వ్యశ్నవై । అగ్నఆయూగ్ంషిపవసేఽగ్నెపవస్వ । పవమానస్సువర్జనః పునన్తుమాదేవజనాః । జాతవేదః పవిత్రవద్యత్తెపవిత్రమర్చిషి । ఉభాభ్యాన్దేవసవితర్వైశ్వదేవీ పునతీ । యే సమానాస్సమనసః । పితరోయమరాజ్యే । తేషాల్లోకస్స్వధానమః । యజ్ఞో దేవేషుకల్పతామ్ ॥ ౧౨ ॥ యేసజాతాస్సమనసః । జీవాజీవేషుమామ-

కాః । తేషాగ్ంశ్రీర్మయి కల్పతామ్ । అస్మిల్లోఁకే శతగ్ంసమాః ।
ద్వేస్రుతీ అశృణవం పితౄణామ్ । అహన్దేవానాముతమర్త్యానామ్ ।
యాభ్యామిదంవిశ్వమేజత్సమేతి । యదన్తరాపితరం మాతరఞ్చ ।
ఇదగ్ం హవిః ప్రజననం మే అస్తు । దశవీరగ్ం సర్వగణగ్ం స్వస్త-
యే। ఆత్మసని ప్రజాసని । పశుసన్యభయసని లోకసని । అగ్నిః ప్రజాం
బహులాం మే కరోతు । అన్నంపయోరేతో అస్మాసుధత్త । రాయ-
స్పోషమిషమూర్జమస్మాసు దీధరత్స్వాహా ॥ ౧౩ ॥

ఇన్ద్రియాయపితరశ్శతాయుషా పునన్తు మాపితామహాః పున-
న్తు ప్రపితామహాః కల్పతాగ్ంస్వస్తయేపశ్చ ॥ ౩ ॥

సీసేన తన్త్రం మనసా మనీషిణః । ఊర్ణాసూత్రేణక-
వయో వయన్తి । అశ్వినా యజ్ఞగ్ం సవితా సరస్వతీ । ఇన్ద్రస్య
రూపం వరుణోభిషజ్యన్ । తదస్య రూపమమృతగ్ం శచీభిః ।
తిస్రోదధుర్దేవతాస్సగ్ంరరాణాః । లోమాని శష్పైర్బహు-
ధానతోక్మభిః । త్వగస్యమాగ్ంసమభవన్నలాజాః । తదశ్వి-
నా భిషజా రుద్రవర్తనీ । సరస్వతీ వయతి పేశో అన్తరః ॥ ౧౪ ॥
అస్థి మజ్జానం మాసరైః । కారోతరేణ దధతో గవాన్త్వచి ।
సరస్వతీ మనసా పేశలంవసు । నాసత్యాభ్యాం వయతి దర్శత-
వపుః । రసం పరిస్రుతా నరోహితమ్ । నగ్నహుర్ధీరస్తసరన్న
వేమ । పయసా శుక్రమమృతఞ్జనిత్రమ్ । సురయామూత్రాజ్జ-
నయన్తి రేతః । అపామతిన్దుర్మతిం బాధమానాః । ఊవధ్యం
వాతగ్ం సబ్వన్తదారాత్ ॥ ౧౫ ॥ ఇన్ద్రస్సుత్రామా హృ-

దయేన ప్రత్యమ్ । పురోడాశేన సవితా జజాన । యకృత్క్లోమా-
నం వరుణో భిషజ్యన్ । మతస్నే వాయవ్యైర్న మినాతి పిత్తమ్ ।
ఆన్త్రాణి స్థాలీ మధు పిన్వమానా । గుదాః పాత్రాణి సుదుఘా న
ధేనుః । శ్యేనస్య పత్రన్న ప్లీహా శచీభిః । ఆసన్దీ నాభిరుదరన్న
మాతా । కుమ్భో వనిష్ఠుర్జనితా శచీభిః । యస్మిన్నగ్రే యో-
న్యాం గర్భో అన్తః ॥ ౧౬ ॥ ప్లాశిర్వ్యక్తశ్శతధార ఉత్సః ।
దుహే న కుమ్భీగ్ం స్వధాం పితృభ్యః । ముఖగ్ం సదస్య శిర ఇ-
త్సదేన । జిహ్వా పవిత్రమశ్వినా సగ్ం సరస్వతీ । చప్యన్న పా-
యుర్భిషగస్య వాలః । వస్తిర్న శేపో హరసా తరస్వీ । అశ్విభ్యా-
ఞ్చక్షురమృతం గ్రహాభ్యామ్ । ఛాగేన తేజో హవిషా శృతేన ।
పక్ష్మాణి గోధూమైః § కువలైరుతాని । పేశో న శుక్లమసితం వసా-
తే ॥ ౧౭ ॥ అవిర్న మేషో నసి వీర్యాయ । ప్రాణస్య పన్థా
అమృతో గ్రహాభ్యామ్ । సరస్వత్యుపవాకైర్వ్యానమ్ । నస్యా-
ని బర్హిర్బదరైర్జజాన । ఇన్ద్రస్య రూపమృషభో బలాయ । క-
ర్ణాభ్యాగ్ం శ్రోత్రమమృతం గ్రహాభ్యామ్ । యవా న బర్హి-
ర్భ్రువి కేసరాణి । కర్కన్ధు జజ్ఞే మధు సారఘం ముఖాత్ । ఆత్మ-
న్నుపస్థే న వృకస్య లోమ । ముఖే శ్మశ్రూణి న వ్యాఘ్రలోమ-
మ్ ॥ ౧౮ ॥ కేశా న శీర్షన్ యశసే శ్రియై శిఖా । సిగ్ంహ-
స్య లోమ త్విషిరిన్ద్రియాణి । అఙ్గాన్యాత్మన్భిషజా తదశ్వినా ।

---

§ కువలైర్ఋుతాని ఇతి భాష్యసంమతః పాఠః

ఆత్మానమఙ్గైస్సమధాత్సరస్వతీ । ఇన్ద్రస్య రూపగ్ం శతమానమాయుః । చన్ద్రేణ జ్యోతిరమృతన్దధానా । సరస్వతీ యోన్యాఙ్గర్భమన్తః । అశ్విభ్యాం పత్నీ సుకృతం బిభర్తి । అపాగ్ం రసేన వరుణో న సామ్నా । ఇన్ద్రగ్గ్ం శ్రియై జనయన్నప్సు రాజా । తేజః పశూనాగ్ం హవిరిన్ద్రియావత్ । పరిస్రుతా పయసా సారఘం మధు । అశ్విభ్యాన్దుగ్ధం భిషజా సరస్వత్యా సుతాసుతాభ్యామ్ । అమృతస్సోమ ఇన్దుః ॥ ౧౯ ॥ అన్తర ఆరాదన్తర్వసాతే వ్యాఘ్రో లోమగ్ం రాజా చత్వారి చ ॥ ౪ ॥

మిత్రోఽసి వరుణోఽసి । సమహం విశ్వైర్దేవైః । క్షత్రస్య నాభిరసి । క్షత్రస్య యోనిరసి । స్యోనామాసీద । సుషదామాసీద । మా త్వా హిగ్ంసీత్ । మా మా హిగ్ంసీత్ । నిషసాద ధృతవ్రతో వరుణః । పస్త్యాస్వా ॥ ౨౦ ॥ సామ్రాజ్యాయ సుక్రతుః । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యామ్ । పూష్ణో హస్తాభ్యామ్ । అశ్వినోర్భైషజ్యేన । తేజసే బ్రహ్మవర్చసాయాభిషిఞ్చామి । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యామ్ । పూష్ణో హస్తాభ్యామ్ । సరస్వత్యై భైషజ్యేన ॥ ౨౧ ॥ వీర్యాయాన్నాద్యాయాభిషిఞ్చామి । దేవస్య త్వా సవితుః ప్రసవే । అశ్వినోర్బాహుభ్యామ్ । పూష్ణో హస్తాభ్యామ్ । ఇన్ద్రస్యేన్ద్రియేణ । శ్రియై యశసే బలాయాభిషిఞ్చామి । కోఽసి కతమోఽసి । కస్త్వా కాయ త్వా । సుశ్లోకా౪ సుమఙ్గలా౪ సత్యరాజా౩న్ । శిరో మే శ్రీః ।

॥ ౨౨ ॥ యశో మే ముఖమ్ । త్విషిః కేశాశ్చ శ్మశ్రూణి । రాజా మే ప్రా-
ణోఽమృతమ్ । సమ్రాట్చక్షుః । విరాట్ఛ్రోత్రమ్ । జిహ్వా మే భ-
ద్రమ్ । వాఙ్మహః । మనో మన్యుః । స్వరాడ్భామః । మోదాః ప్ర-
మోదా అఙ్గులీరఙ్గాని ॥ ౨౩ ॥ చిత్తంమే సహః । బాహూ మే బల-
మిన్ద్రియమ్ । హస్తౌ మే కర్మ వీర్యమ్ । ఆత్మా క్షత్రమురో మమ ।
పృష్టీర్మే రాష్ట్రముదరమꣳసౌ । గ్రీవాశ్చ శ్రోణ్యౌ । ఊరూ
అరత్నీ జానునీ । విశో మేఽఙ్గాని సర్వతః । నాభిర్మే చిత్తవిజ్ఞా-
నమ్ । పాయుర్మేఽపచితిర్భసత్ ॥ ౨౪ ॥ ఆనన్దనన్దావాణ్డౌ మే ।
భగస్సౌభాగ్యం పసః । జఙ్ఘాభ్యాం పద్భ్యాం ధర్మోఽస్మి । విశి రాజా ప్ర-
తిష్ఠితః । ప్రతి క్షత్రే ప్రతితిష్ఠామి రాష్ట్రే । ప్రత్యశ్వేషు ప్రతితిష్ఠామి
గోషు । ప్రత్యఙ్గేషు ప్రతితిష్ఠామ్యాత్మన్ । ప్రతి ప్రాణేషు ప్రతితిష్ఠా-
మి పుష్టే । ప్రతి ద్యావాపృథివ్యోః । ప్రతితిష్ఠామి యజ్ఞే ॥ ౨౫ ॥ త్రి-
యాదేవా ఏకాదశ । త్రయస్త్రిꣳశాస్సురాధసః । బృహస్పతి పు-
రోహితాః । దేవస్య సవితుస్సవే । దేవా దేవైరవన్తు మా । ప్రథమా
ద్వితీయైః । ద్వితీయాస్తృతీయైః । తృతీయాస్సత్యేన । సత్యం య-
జ్ఞేన । యజ్ఞో యజుర్భిః ॥ ౨౬ ॥ యజూꣳషి సామభిః । సామాన్యృ-
గ్భిః । ఋచో యాజ్యాభిః । యాజ్యా వషట్కారైః । వషట్కారా
ఆహుతిభిః । ఆహుతయో మే కామాన్థ్సమర్ధయన్తు । భూస్స్వాహా ।
లోమాని ప్రయతిర్మమ । త్వఙ్మ ఆనతిరాగతిః । మాꣳసం మ ఉ-
పనతిః । వస్వస్థి । మజ్జా మ ఆనతిః ॥ ౨౭ ॥

పస్త్యస్యై సరస్వత్యై బైవశ్యేన శీరఙ్ఞాని భసద్యక్షై యజ్ఞో యజుర్భిరుపనతిదేవ్యాచ ॥ ౫ ॥

యద్దేవా దేవహేడనమ్ । దేవాసశ్చకృమావయమ్ । అగ్నిర్మా తస్మాదేనసః । విశ్వాన్ముఞ్చత్వగ్ంహసః । యద్దివా యద్దినక్తమ్ । ఏనాగ్ంసి చకృమావయమ్ । వాయుర్మా తస్మాదేనసః । విశ్వాన్ముఞ్చత్వగ్ంహసః । యద్దిజాగ్రద్యద్దిస్వప్నే । ఏనాగ్ంసి చకృమావయమ్ ॥ ౭ ॥ సూర్యోమా తస్మాదేనసః । విశ్వాన్ముఞ్చత్వగ్ంహసః । యద్గ్రామే యదరణ్యే । యత్సభాయాం యదిన్ద్రియే । యచ్ఛూద్రే యదర్యే । ఏనశ్చకృమావయమ్ । యదేకస్యాధిధర్మణి । తస్యావయజనమసి । యదాపో అఘ్నియా వరుణేతి శపామహే । తతో వరుణనో ముఞ్చ ॥ ౮ ॥

అవభృథ నిచఙ్కుణ నిచేరురసి నిచఙ్కుణ । అవ దేవైర్దేవకృతమేనో ఽయాట్ । అవ మర్త్యైర్మర్త్యకృతమ్ । ఉరోరానో దేవ రిషస్పాహి । సుమిత్రా న ఆప ఓషధయస్సన్తు । దుర్మిత్రాస్తస్మై భూయాసుః । యో ఽస్మాన్ద్వేష్టి । యఞ్చ వయన్ద్విష్మః । ద్రుపదాదివేన్ముముచానః । స్విన్నస్స్నాత్వీ మలాదివ ॥ ౦ ॥ పూతం పవిత్రేణేవాజ్యమ్ । ఆపశ్శున్ధన్తు మైనసః । ఉద్వయన్తమసస్పరి । పశ్యన్తో జ్యోతిరుత్తరమ్ । దేవన్దేవత్రా సూర్యమ్ । అగన్మ జ్యోతిరుత్తమమ్ । ప్రతియుతో వరుణస్య పాశః । ప్రత్యస్తో వరుణస్య పాశః । ఏధో ఽస్యేధిషీమహి । సమిదసి ॥ ౩౧ ॥ తేజో ఽసి తేజో మయి ధేహి ।

అపో అన్వచారిషమ్ । రసేన సమసృక్ష్మహి । పయస్వాగ్ం అగ్న ఆ-
గమమ్ । తం మా సగ్ంసృజ వర్చసా । ప్రజయా చ ధనేన చ । ప్ర-
మావవర్తి పృథివీ । ప్రముషాః । ప్రముసూర్యః । ప్రము విశ్వమిదం జగ-
త్ । వైశ్వానరజ్యోతిర్భూయాసమ్ । విభుం కామం వ్యశ్నవై । భూ-
స్స్వాహా ॥ 3౨ ॥ స్వప్నవనాగ్ంసి చకృమా వయం ముఞ్చామలాది-
వస్తమిదస్తి జగ్ధ్త్రీణిచ ॥ ౬ ॥

హోతా యక్షత్ సమిధేన్ద్రమిడస్పదే । నాభా పృథివ్యా అధి ।
దివో వర్ష్మన్ థ్సమిధ్యతే । ఓజిష్ఠశ్చర్షణీ సహాః । వేత్వా-
జ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షత్తనూనపాతమ్ । ఊతిభిర్జే-
తారమపరాజితమ్ । ఇన్ద్రం దేవగ్ం సువర్విదమ్ । పథిభి-
ర్మధుమత్తమైః । నరాశగ్ంసేన తేజసా ॥ 33 ॥ వేత్వా-
జ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షదిడాభిరిన్ద్రమీడితమ్ । ఆజు-
హ్వానమమర్త్యమ్ । దేవో దేవైస్సవీర్యః । వజ్రహస్తః పురన్ద-
రః । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షద్బర్హిషీ-
న్ద్రన్నిషద్వరమ్ । వృషభన్నర్యాపసమ్ । వసుభీర్రుద్రైరాది-
త్యైః । సయుగ్భిర్బర్హిరాసదత్ ॥ 3౪ ॥ వేత్వాజ్యస్య
హోతర్యజ । హోతా యక్షదోజో న వీర్యమ్ । సహో ద్వార
ఇన్ద్రమవర్ధయన్ । సుప్రాయణా విశ్రయన్తామృతావృధః । ద్వా-
ర ఇన్ద్రాయ మీఢుషే । వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హో-
తా యక్షదుషే ఇన్ద్రస్య ధేనూ । సుదుఘే మాతరా మహీ ।

సవాతర్త్తా న తేజసీ । వృష్ణమిన్ద్రమవర్ధతామ్ ॥ ౩౫ ॥ ప్రీతా-
మాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతాయక్షద్దైవ్యా హోతారా । భి-
షజా సఖాయా । హవిషేన్ద్రం భిషజ్యతః । కవీ దేవౌ ప్రచేతసా ।
ఇన్ద్రాయ ధత్త ఇన్ద్రియమ్ । ప్రీతామాజ్యస్య హోతర్యజ ।
హోతాయక్షత్తిస్రో దేవీః । త్రయస్త్రిధాతవోఽపసః । ఇడా సర-
స్వతీ భారతీ ॥ ౩౬ ॥ మహీన్ద్రపత్నీర్ హవిష్మతీః । వియ-
న్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతాయక్షత్త్వష్టారమిన్ద్రన్దేవమ్ ।
భిషజగ్ం సుయజఙ్ఘృతశ్రియమ్ । పురురూపగ్ం సురేతసం
మఘోనమ్ । ఇన్ద్రాయ త్వష్టా దధదిన్ద్రియాణి । వేత్వాజ్యస్య
హోతర్యజ । హోతాయక్షద్వనస్పతిమ్ । శమితారగ్ం శతక్రతు-
మ్ । ధియో జోష్టారమిన్ద్రియమ్ ॥ ౩౭ ॥ మధ్వాసమఞ్జన్పథిభిస్సు గే-
భిః । స్వదాతి హవ్యం మధునా ఘృతేన । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ ।
హోతాయక్షదిన్ద్రగ్ం స్వాహాఽఽజ్యస్య । స్వాహా మేదసః । స్వా-
హా స్తోకానామ్ । స్వాహా స్వాహాకృతీనామ్ । స్వాహా హవ్యసూక్తీనా-
మ్ । స్వాహా దేవాగ్ం ఆజ్యపాన్ । స్వాహేన్ద్రగ్ం హోత్రాజ్జుషాణాః ।
ఇన్ద్ర ఆజ్యస్య వియన్తు । హోతర్యజ ॥ ౩౮ ॥ తేజసాఽఽసదదవ-
ర్ధతాం భారతీన్ద్రియజ్జుషాణా ద్వే చ ॥ ౭ ॥

సమిద్ధేన్ద్రస్తనూనపాత్తమిడాభిర్బర్హిషో యజ ఉషే దైవ్యాతి-
ప్రస్త్వష్టార వనస్పతిమిన్ద్రమ్ । సమిద్ధేన్ద్రిశ్చతుర్వేద్వేకో వియన్తు
ద్విర్వీతామేకో వియన్తు ద్విర్వేద్వేకో వియన్తు హోతర్యజ ॥

సమిద్ధ ఇన్ద్ర ఉషసామనీకే । పురోరుచా పూర్వకృద్వా-
వృధానః । త్రిభిర్దేవైస్త్రిగ్ంశతా వజ్రబాహుః । జఘాన వృ-
త్రంవి దురో వవార । నరాశగ్ంసః ప్రతిశూరో మిమానః । తనూన-
పాత్ప్రతి యజ్ఞస్య ధామ । గోభిర్వపావాన్మధునా సమఞ్జన్ ।
హిరణ్యైశ్చన్ద్రీ యజతి ప్రచేతాః । ఈడితో దేవైర్ హరివాగ్ం
అభిష్టిః । ఆజుహ్వానో హవిషా శర్ధమానః ॥ ౩౮ ॥ పురన్దరో
మఘవాన్వజ్రబాహుః । ఆయాతు యజ్ఞముపనో జుషాణః । జుషా-
ణో బర్హిర్హరివాన్న ఇన్ద్రః । ప్రాచీనగ్ం సీదత్ప్రదిశా పృ-
థివ్యాః । ఉరుప్రథాః ప్రథమానగ్ం స్యోనమ్ । ఆదిత్యైరక్తం వ-
సుభిస్సజోషాః । ఇన్ద్రం దురః కవష్యో ధావమానాః । వృషాణం
యన్తు జనయస్సుపత్నీః । ద్వారో దేవీరభితో విశ్రయన్తామ్ । సు-
వీరా వీరం ప్రథమానా మహోభిః ॥ ౩౯ ॥ ఉషాసానక్తా బృహతీ
బృహన్తమ్ । పయస్వతీ సుదుఘే శూరమిన్ద్రమ్ । పేశస్వ-
తీ తన్తునా సంవ్యయన్తీ । దేవానాం దేవం యజతస్సురుక్మే ।
దైవ్యా మిమానా మనసా పురుత్రా । హోతారావిన్ద్రం ప్రథమా
సువాచా । మూర్ధన్ యజ్ఞస్య మధునా దధానా । ప్రాచీనం జ్యో-
తిర్ హవిషా వృధాతః । తిస్రో దేవీర్ హవిషా వర్ధమానాః । ఇన్ద్రం
జుషాణా వృషణం న పత్నీః ॥ ౪౦ ॥ అచ్ఛిన్నం తన్తుం పయసా సర-
స్వతీ । ఇడా దేవీ భారతీ విశ్వతూర్తిః । త్వష్టా దధదిన్ద్రియాయ శు-
ష్మమ్ । అపాకోఽచిష్టుర్వయసే పురూణి । వృషా యజన్వృషణం భూ-
రిరేతాః । మూర్ధన్ యజ్ఞస్య సమనక్తు దేవాన్ । వనస్పతిరవసృ-

ష్టో నపాశ్మైః । త్వన్యాసమజ్ఞాఙ్భ్రమితాన దైవః । ఇన్ద్రస్య హాప్రైర్య-
జఠరం పృణానః । స్వదాతి హవ్యంమధునా ఘృతేన । స్తోకానా-
మిన్దుం ప్రతిశూర ఇన్ద్రః । వృషాయమాణో వృషభస్తురాషాట్ ।
ఘృతప్రుషా మధునా హవ్యమున్దన్ । మూర్ధన్ యజ్ఞస్య జుష-
తాగ్ంస్వాహా ॥ ౪౨ ॥

శర్ధమానో మహోభిః పత్నీఘృతేనచత్వారిచ ॥ ౮ ॥

ఆచర్షణిప్రా విషేభా యున్నా । తగ్ంస్ప్రధీః । సత్యమిత్తన్న
త్వావాగ్ం అన్యోఅస్తి । ఇన్ద్రదేవో నమర్త్యో జ్యాయాన్ । అహా-
న్నహిం పరిశయానమర్ణః । అవాసృజోఽపో అచ్ఛా సముద్రమ్ ।
ప్రససాహిషే పురుహూతశత్రూన్ । జ్యేష్ఠస్తేశుష్మ ఇహ రాతిరస్తు ।
ఇన్ద్రాభర దక్షిణేనా వసూని । పతిస్సిన్ధూనామసి రేవతీనామ్ । సశే-
వృధమధి ధాద్యుమ్నమస్మే । మహిక్షత్రంజనాషాడిన్ద్రతవ్యమ్ ।
రక్షాచనో మఘోనః పాహిసూరీన్ । రాయేచన స్వపత్యా ఇషే-
ధాః ॥ ౪౩ ॥ రేవతీనాఞ్చత్వారిచ ॥ ౯ ॥

దేవం బర్హిరిన్ద్రగ్ం సుదేవన్దేవైః । వీరవత్ స్తీర్ణవే-
ద్యామవర్ధయత్ । వస్తోర్వృతం ప్రాక్తోర్భృతమ్ । రాయా బర్-
హిష్మతోఽత్యగాత్ । వసువనే వసుధేయస్య వేతు యజ । దేవీర్ద్వా-
ర ఇన్ద్రగ్ం సఙ్ఘాతే । వీడ్వీర్యామన్నవర్ధయన్ । ఆవత్సేన తరు-
ణేన కుమారేణ చమీవతాఽపార్వాణమ్ । రేణుకకాటన్నుదన్తామ్ ।
వసువనే వసుధేయస్య వియన్తుయజ ॥ ౪౪ ॥ దేవీఉషాసాన-
క్తా । ఇన్ద్రంయజ్ఞే ప్రయత్యహ్వేతామ్ । దైవీర్విశః ప్రాయాసిష్టామ్ ।

స్సుప్రీతే సుధితే అభూతామ్ । వసువనే వసుధేయస్య వీతాం యజ ॥ దేవీ జోష్ట్రీ వసుధితీ । దేవమిన్ద్రమవర్ధతామ్ । అయావ్యన్యాఘా ద్వేషాగ్ంసి । ఆన్యావాక్షిద్వసువార్యాణి । యజమానాయ శిక్షితే ॥ ౪౫ ॥

☞ వసువనే వసుధేయస్య వీతాం యజ । దేవీ ఊర్జాహుతీ దుఘే సుదుఘే । పయసేన్ద్రమవర్ధతామ్ । ఇషమూర్జమన్యావాక్షత్ । సగ్ధిగ్ం సపీతిమన్యా । నవేన పూర్వం దయమానే । పురాణేన నవమ్ । అధాత్తామూర్జమూర్జాహుతీ వసువార్యాణి । యజమానాయ శిక్షితే । వసువనే వసుధేయస్య వీతాం యజ ॥ ౪౬ ॥ ☞ దైవా హోతారా । దేవమిన్ద్రమవర్ధతామ్ । హతాఘశగ్ంసావాభార్ష్టాం వసువార్యాణి । యజమానాయ శిక్షితౌ । వసువనే వసుధేయస్య వీతాం యజ । దేవీస్తిస్రస్తిస్రో దేవీః । పతిమిన్ద్రమవర్ధయన్ । అస్పృక్షద్భారతీ దివమ్ । రుద్రైర్యజ్ఞగ్ం సరస్వతీ । ఇడా వసుమతీ గృహాన్ ॥ ౪౭ ॥ ☞ వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ । దేవ ఇన్ద్రో నరాశగ్ంసః । త్రివరూథస్త్రివన్ధురః । దేవమిన్ద్రమవర్ధయత్ । శతేన శితిపృష్ఠానామాహితః । సహస్రేణ ప్రవర్తతే । మిత్రావరుణేదస్య హోత్రమర్హతః । బృహస్పతిస్స్తోత్రమ్ । అశ్వినాఽఽధ్వర్యవమ్ । వసువనే వసుధేయస్య వేతు యజ ॥ ౪౮ ॥ ☞ దేవ ఇన్ద్రో వనస్పతిః । హిరణ్యపర్ణో మధుశాఖస్సుపిప్పలః । దేవమిన్ద్రమవర్ధయత్ । దివమగ్రేణాప్రాత్ । ఆఽన్తరిక్షం పృథివీమదృగ్ంహీత్ । వసువనే వసుధేయస్య వేతు యజ । దేవం బర్హిర్వారితీనామ్ । దేవమిన్ద్రమవర్ధయత్ । స్వాసస్థమిన్ద్ర-

ణాసన్నమ్ । అన్యా బర్హీగ్ంష్యభ్యభూత్ । వసువనే వసుధేయస్య వేతు యజ । దేవో అగ్నిస్స్విష్టకృత్ । దైవమిన్ద్రమవర్ధయత్ । స్విష్టం కుర్వన్థ్స్విష్టకృత్ । స్విష్టమద్య కరోతు నః । వసువనే వసుధేయస్య వేతు యజ ॥ ౪౯ ॥ వియన్తు యజశిఖితె శిఖితే వసువనే వసుధేయస్య వీతాయజగృహోః వేతుయజాభూత్షట్చ ॥ ౧౦ ॥

దైవం బర్హిర్దేవీర్ద్వారో దేవీ ఉషాసానక్తా దేవీ జోష్ట్రీ దేవీ ఊర్జాహుతీ దేవా దైవ్యా హోతారా శిఖితౌ దేవీస్తిస్రస్తిస్రో దేవీర్దేవ ఇన్ద్రో నరాశగ్ంసో దేవ ఇన్ద్రో వనస్పతిర్దేవం బర్హిర్వారితీనాన్దేవో అగ్ని స్స్విష్టకృద్దైవమ్ । వేతువియన్తు చతుర్వీతామేకో వియన్తు చతుర్వ్యత్వవర్ధయదవర్ధయన్త్రిరవర్ధన్తామేకోఽవర్ధయగ్గ్ంశ్చతురవర్ధయత్ । వస్తోరావత్నైనదైవీరయూపీమగ్ంహోతాఽపృక్షచ్ఛతేన దితగ్గ్ం స్వాపస్థగ్గ్ం స్విష్టగ్ం శిఖితే శిఖితేశిఖితౌ ॥

హోతా యక్షత్సమిధాఽగ్నిమిడస్పదే । అశ్వినేన్ద్రగ్ం సరస్వతీమ్ । అజో ధూమ్రో న గోధూమైః క్వలైర్భేషజమ్ । మధుశష్పైర్న తేజ ఇన్ద్రియమ్ । పయస్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం మధు । వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షత్తనూనపాథ్సరస్వతీ । అవిర్మేషో న భేషజమ్ । పథా మధుమతాభరన్ । అశ్వినేన్ద్రాయ వీర్యమ్ ॥ ౧౦ ॥ ☞ బదరైరుపవాకాభిర్భేషజన్తోక్మభిః । పయస్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం మధు । వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షన్నరాశగ్ంస న్నగ్నహుమ్ । పతిగ్ం సురాయై భేషజమ్ । మేషస్సరస్వతీభిషక్ । రథో న చన్ద్రశ్వినోర్వపా ఇన్ద్రస్య వీర్యమ్ ।

బదరై రుపవాకాభిర్భేషజన్తోక్మభిః । పయస్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం
మధు । వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ ॥ ౧౧ ॥ హోతా యక్షదిడేడిత
ఆజుహ్వానస్సరస్వతీమ్ । ఇన్ద్రం బలేన వర్ధయన్ । ఋషభేణ గ-
వేన్ద్రియమ్ । అశ్వినేన్ద్రాయ వీర్యమ్ । యవైః కర్కన్ధుభిః । మధు
లాజైర్న మాసరమ్ । పయస్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం మధు । వియ-
న్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షద్బర్హిస్సుష్టరీమోర్ణమ్రద-
దాః । భిషఙ్నాసత్యా ॥ ౧౨ ॥ భిషజాఽశ్వినాఽశ్వా శిశుమతీ ।
భిషగ్ధేనుస్సరస్వతీ । భిషగ్దుహ ఇన్ద్రాయ భేషజమ్ । పయస్సోమః పరి-
స్రుతా ఘృతం మధు । వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్ష-
ద్దురో దిశః । కవష్యో న వ్యచస్వతీః । అశ్విభ్యాన్న దురో దిశః । ఇన్ద్రో
న రోదసీ దుఘే । దుహే కామాన్థ్సరస్వతీ ॥ ౧౩ ॥ అశ్వినే-
న్ద్రాయ భేషజమ్ । శుక్రన్న జ్యోతిరిన్ద్రియమ్ । పయస్సోమః పరిస్రు-
తా ఘృతం మధు । వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్ష-
త్సుపేశసోషే నక్తన్దివా । అశ్వినా సఞ్జానానే । సమఞ్జాతే సర-
స్వత్యా । త్విషిమిన్ద్రే న భేషజమ్ । శ్యేనో న రజసా హృదా ।
పయస్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం మధు ॥ ౧౪ ॥ వియన్త్వాజ్యస్య
హోతర్యజ । హోతా యక్షద్దైవ్యా హోతారా భిషజాఽశ్వినా । ఇన్ద్రం
న జాగృవీ దివా నక్తన్న భేషజైః । శూషగ్ం సరస్వతీ భిషక్ । సీ-
సేన దుహ ఇన్ద్రియమ్ । పయస్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం మధు ।
వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షత్తిస్రో దేవీర్న భేషజమ్ ।
త్రయస్త్రిధాతవోఽపసః । రూపమిన్ద్రే హిరణ్యయమ్ ॥ ౧౫ ॥

అశ్వినేషజా న భారతీ । వాచా సరస్వతీ । మహ ఇన్ద్రాయ దధు-
రిన్ద్రియమ్ । పయస్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం మధు । వియన్త్వాజ్య-
స్య హోతర్యజ । హోతా యక్షత్త్వష్టారమిన్ద్రమశ్వినా । భిషజన్న
సరస్వతీమ్ । ఓజో న జూతిరిన్ద్రియమ్ । వృకో న రభసో భిషక్ । యశ-
స్సురయా భేషజమ్ ॥ ౧౬ ॥ శ్రియా న మాసరమ్ । పయ-
స్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం మధు । వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ ।
హోతా యక్షద్వనస్పతిమ్ । శమితారగ్ం శతక్రతుమ్ । భీమన్నమ-
న్యుగ్ం రాజానం వ్యాఘ్రన్నమసాఽశ్వినా భామమ్ । సరస్వతీ భిషక్ ।
ఇన్ద్రాయ దుహ ఇన్ద్రియమ్ । పయస్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం మధు ।
వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ ॥ ౧౭ ॥ హోతా యక్షదగ్నిగ్ం స్వాహాఽఽ-
జ్యస్య స్తోకానామ్ । స్వాహా మేదసాం పృథక్ । స్వాహా ఛాగమశ్వి-
భ్యామ్ । స్వాహా మేషగ్ం సరస్వత్యై । స్వాహర్షభమిన్ద్రాయ సిగ్ం-
హాయ సహస ఇన్ద్రియమ్ । స్వాహాఽగ్నిన్న భేషజమ్ । స్వాహా సోమ-
మిన్ద్రియమ్ । స్వాహేన్ద్రగ్ం సుత్రామాణగ్ం సవితారం వరుణం
భిషజాం పతిమ్ । స్వాహా వనస్పతిం ప్రియం పాథో న భేషజమ్ । స్వాహా
దేవాగ్ం ఆజ్యపాన్ ॥ ౧౮ ॥ స్వాహాఽగ్నిగ్ం హోత్రాజ్జుషాణో
అగ్నిర్భేషజమ్ । పయస్సోమః పరిస్రుతా ఘృతం మధు । వియన్త్వా-
జ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షదశ్వినా సరస్వతీమిన్ద్రగ్ం సు-
త్రామాణమ్ । ఇమే సోమాస్సురామాణః । ఛాగైర్న మేషైర్ ఋ-
షభైస్సుతాః । శష్పైర్న తోక్మభిః । లాజైర్మహస్వన్తః । మదా
మాసరేణ పరిష్కృతాః । శుక్రాః పయస్వన్తోఽమృతాః । ప్రస్థితా

వో మధుశ్చుతః । తావశ్వినా సరస్వతీన్ద్రస్సుత్రామా వృత్రహా । జుషన్తాగ్ం సోమ్యం మధు । పిబన్తు మదన్తు వియన్తు సోమమ్ । హోతర్యజ ॥ ౯ ॥ ప్రైర్వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజ నాసత్యా సరస్వతీ మధు హిరణ్యయం భేషజం వియన్త్వాజ్యస్య హోతర్యజాజ్యస్య పానమ్మృతాః పఞ్చ చ ॥ ౧౧ ॥

సమిధాఽగ్నిగ్ం షట్ । తనూనపాథ్సప్త । నరాశగ్ంసమృషీః । ఇడేడితో యవైరష్టౌ । బర్హిస్సప్త । దురోఽశ్వినా నవ । సుపేశసర్షీః । దైవ్యా హోతారా సీసేన రసః । తిస్రస్త్వష్టారమష్టావష్టౌ । వనస్పతిమృషీః । అగ్నిస్త్రయోదశ । అశ్వినా ద్వాదశ త్రయోదశ । సమిధాఽగ్నిం బదరైర్బదరైర్యవైరశ్వినా త్విషీమశ్వినా న భేషజగ్ం రూపమశ్వినా భీమం భామమ్ ॥

సమిద్ధో అగ్నిరశ్వినా । తప్తో ఘర్మో విరాట్సుతః । దుహే ధేనుస్సరస్వతీ । సోమగ్ం శుక్రమిహేన్ద్రియమ్ । తనూపా భిషజా సుతే । అశ్వినోభా సరస్వతీ । మధ్వా రజాగ్ంసీన్ద్రియమ్ । ఇన్ద్రాయ పథిభిర్వహాన్ । ఇన్ద్రాయేన్దుగ్ం సరస్వతీ । నరాశగ్ంసేన నగ్నహుః ॥ ౬౦ ॥ అధాతామశ్వినా మధు । భేషజం భిషజా సుతే । ఆజుహ్వానా సరస్వతీ । ఇన్ద్రాయేన్ద్రియాణి వీర్యమ్ । ఇడాభిరశ్వినావిషమ్ । సమూర్జగ్ం సగ్ం రయిన్దధుః । అశ్వినా నముచేస్సుతమ్ । సోమగ్ం శుక్రం పరిస్రుతా । సరస్వతీ తమాభరత్ । బర్హిషేన్ద్రాయ పాతవే ॥ ౬౧ ॥ కవష్యో న వ్యచస్వతీః । అశ్విభ్యాన్న దురో దిశః । ఇన్ద్రో న రోదసీ ఉభే । దుహే కామాన్థ్సర-

స్వతీ । ఉషాసా నక్తమశ్వినా । దివేన్ద్రగ్ం సాయమిన్ద్రియైః । సఞ్జానానే సుపేశసా । సమఞ్జాతే సరస్వత్యా । పాతన్నో అశ్వినా దివా । పాహి నక్తగ్ం సరస్వతి ॥ ౬౨ ॥ దైవ్యా హోతారా భిషజా । పాతమిన్ద్రగ్ం సచా సుతే । తిస్రస్త్రేధా సరస్వతీ । అశ్వినా భారతీడా । తీవ్రం పరిస్రుతా సోమమ్ । ఇన్ద్రాయ సుషువుర్మదమ్ । అశ్వినా భేషజం మధు । భేషజన్నస్సరస్వతీ । ఇన్ద్రే త్వష్టా యశశ్శ్రియమ్ । రూపగ్ం రూపమధుస్సుతే । ఋతుథేన్ద్రో వనస్పతిః । శశమానః పరిస్రుతా । కీలాలమశ్విభ్యాం మధు । దుహే ధేనుస్సరస్వతీ । గోభిర్న సోమమశ్వినా । మాసరేణ పరిష్కృతా । సమధాతాగ్ం సరస్వత్యా । స్వాహేన్ద్రే సుతం మధు ॥ ౬౩ ॥

సగ్నమాః పాతవై సరస్వత్యధుస్సుతేఽష్టౌ చ ॥ ౧౨ ॥

అశ్వినా హవిరిన్ద్రియమ్ । నముచేర్ధియా సరస్వతీ । ఆశుక్రమాసురాద్వసు । మఘమిన్ద్రాయ జభ్రిరే । యమశ్వినా సరస్వతీ । హవిషేన్ద్రమవర్ధయన్ । స బిభేదవలం మఘమ్ । నముచావా సురే సచా । తమిన్ద్రం పశవస్సచా । అశ్వినోభా సరస్వతీ ॥ ౬౪ ॥ దధానా అభ్యనూషత । హవిషా యజ్ఞమిన్ద్రియమ్ । య ఇన్ద్ర ఇన్ద్రియన్దధుః । సవితా వరుణో భగః । స సుత్రామా హవిష్పతిః । యజమానాయ సశ్చత । సవితా వరుణోఽదధత్ । యజమానాయ దాశుషే । ఆదత్త నముచేర్వసు । సుత్రామా బలమిన్ద్రియమ్ ॥ ౬౫ ॥ వరుణః క్షత్రమిన్ద్రియమ్ । భగేన సవితా శ్రియమ్ ।

సుత్రామా యశసా బలమ్ । దధానా యజ్ఞమాశత । అశ్వినా గోభిరిన్ద్రియమ్ । అశ్వేభిర్వీర్యం బలమ్ । హవిషేన్ద్రగ్ం సరస్వతీ । యజమానమవర్ధయన్ । తా నాసత్యా సుపేశసా । హిరణ్యవర్తనీ నరా । సరస్వతీ హవిష్మతీ । ఇన్ద్ర కర్మసు నోఽవత । తా భిషజా సుకర్మణా । సా సుదుఘా సరస్వతీ । స వృత్రహా శతక్రతుః । ఇన్ద్రాయ దధురిన్ద్రియమ్ ॥ ౬౬ ॥

ఉభా సరస్వతీబలమిన్ద్రియన్నరా షట్చ ॥ ౧౩ ॥

దేవం బర్హిస్సరస్వతీ । సుదేవమిన్ద్ర అశ్వినా । తేజో న చక్షురక్ష్యోః । బర్హిషా దధురిన్ద్రియమ్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ । దేవీర్ద్వారో అశ్వినా । భిషజేన్ద్ర సరస్వతీ । ప్రాణన్న వీర్యన్నసి । ద్వారో దధురిన్ద్రియమ్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ ॥ ౬౭ ॥ దేవీ ఉషాసావశ్వినా । భిషజేన్ద్ర సరస్వతీ । బలన్న వాచమాస్యే । ఉషాభ్యాన్దధురిన్ద్రియమ్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ । దేవీ జోష్ట్రీ అశ్వినా । సుత్రామేన్ద్ర సరస్వతీ । శ్రోత్రన్న కర్ణయోర్యశః । జోష్ట్రీభ్యాన్దధురిన్ద్రియమ్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ ॥ ౬౮ ॥ దేవీ ఊర్జాహుతీ దుఘే సుదుఘే । పయసేన్ద్రగ్ం సరస్వత్యశ్వినా భిషజాఽవత । శుక్రన్న జ్యోతిస్స్తనయోరాహుతీ ధత్త ఇన్ద్రియమ్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ । దేవా దేవానాం భిషజా । హోతారావిన్ద్రమశ్వినా । వషట్కారైస్సరస్వతీ । త్వి-

షిన్న హృదయే మతిమ్ । హోతృభ్యాన్దధురిన్ద్రియమ్ । వసు-
వనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ ॥ ౬౯ ॥ దేవీస్తిస్రస్తిస్రో దేవీః ।
సరస్వత్యశ్వినా భారతీడా । శూషన్న మధ్యే నాభ్యామ్ । ఇ-
న్ద్రాయ దధురిన్ద్రియమ్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు య-
జ । దేవ ఇన్ద్రో నరాశగ్ంసః । త్రివరూథస్సరస్వత్యాఽశ్వి-
భ్యామీయతే రథః । రేతో న రూపమమృతఞ్జనిత్రమ్ । ఇన్ద్రా-
యత్వష్టా దధదిన్ద్రియాణి । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు
యజ ॥ ౭౦ ॥ దేవ ఇన్ద్రో వనస్పతిః । హిరణ్యవర్ణో అశ్విభ్యామ్ ।
సరస్వత్యాస్సుపిప్పలః । ఇన్ద్రాయ పచ్యతే మధు । ఓజో న జూతిమృష-
భో న భామమ్ । వనస్పతిర్నో దధదిన్ద్రియాణి । వసువనే వసుధేయస్య
వియన్తుయజ । దేవం బర్హిర్వారితీనామ్ । అధ్వరే స్తీర్ణమశ్వి-
భ్యామ్ । ఊర్ణమ్రదాస్సరస్వత్యాః ॥ ౭౧ ॥ స్యోనమిన్ద్ర తే సదః ।
ఈశాయై మన్యుగ్ం రాజానం బర్హిషా దధురిన్ద్రియమ్ । వసువనే
వసుధేయస్య వియన్తు యజ । దేవో అగ్నిస్స్విష్టకృత్ । దేవా-
న్యక్షద్యథాయథమ్ । హోతారావిన్ద్రమశ్వినా । వాచా వాచగ్ం
సరస్వతీమ్ । అగ్నిగ్ం సోమగ్ం స్విష్టకృత్ । స్విష్ట ఇన్ద్రస్సుత్రామా
సవితా వరుణో భిషక్ । ఇష్టో దేవో వనస్పతిః । స్విష్టా దేవా ఆజ్య-
పాః । ఇష్టో అగ్నిరగ్నినా । హోతా హోత్రే స్విష్టకృత్ । యశో
న దధదిన్ద్రియమ్ । ఊర్జమపచితిగ్ం స్వధామ్ । వసువనే వసు-
ధేయస్య వియన్తు యజ ॥ ౭౨ ॥ ద్వారో దధురిన్ద్రియవసువనే వసు-
ధేయస్య వియన్తు యజ జోష్ట్రీభ్యాన్దధురిన్ద్రియవసువనే వసు-

ధేయస్య వియన్తు యజ హోతృభ్యాం దధురిన్ద్రియం వసువనే వసు-
ధేయస్య వియన్తు యజ దేవీరిన్ద్రియాణి వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు
యజ సరస్వత్యా వనస్పతిష్టచ్ఛ ॥ ౧౮ ॥

దైవం బర్హిర్దేవీర్ద్వారో దేవీ ఉషాసావశ్వినా దేవీ
జోష్ట్రీ దైవీ ఊర్జాహుతీ దేవా దైవానాం భిషజా వషట్కారై ర్దే-
వీస్తిస్రస్తిస్రో దైవీర్దేవ ఇన్ద్రో నరాశగ్ంసో దేవ ఇన్ద్రో వనస్పతి-
ర్దేవం బర్హిర్వారితీనాన్దేవా అగ్నిస్స్విష్టకృద్దైవాః । సమి-
ధాఽగ్నిర్దైవం బర్హిస్సరస్వత్యశ్వినా సర్వవియన్తు । ద్వార-
స్తిస్రస్సర్వవియన్తు । అజ ఇన్ద్రమోజోఽగ్నింపర్ధస్సరస్వతీమ్ ।
నక్తంపూర్వస్సరస్వతి । అన్యత్రి సరస్వతీ । భిషక్పూర్వస్థహా ఇన్ద్రి-
యమ్ । అన్యత్రి దధురిన్ద్రియమ్ । సౌత్రామణ్యాగ్ం సుతాసుతీ ।
అజ్ఞాన్త్ర్యయయజమానః ॥
య

అగ్నిమద్య హోతారమవృణీత । అయగ్ం సుతాసుతీయ-
జమానః । పచన్పక్తీః । పచన్పురోడాశాన్ । గృహ్ణన్గ్రహాన్ । బధ్న-
న్నశ్విభ్యాఞ్ఛాగగ్ం సరస్వత్యా ఇన్ద్రాయ । బధ్నన్థ్సరస్వత్యై
మేషమిన్ద్రాయాశ్విభ్యామ్ । బధ్నన్నిన్ద్రాయర్షభమశ్విభ్యాగ్ం
సరస్వత్యై । సూపస్థా అద్య దేవో వనస్పతిరభవత్ । అశ్విభ్యాఞ్ఛా-
గేన సరస్వత్యా ఇన్ద్రాయ ॥ ౨౩ ॥ సరస్వత్యై మేషేణేన్ద్రాయా-
శ్విభ్యామ్ । ఇన్ద్రాయర్షభేణాశ్విభ్యాగ్ం సరస్వత్యై । అక్షగ్ం-
స్తాన్మేదస్తః ప్రతిపచతాగ్రభీషుః । అవీవృధన్త గ్రహైః । అపాతా-

మశ్వినా సరస్వతీన్ద్రస్సుత్రామా వృత్రహా । సోమాన్థ్సురామ్ణః । ఉషో ఉక్థామదా శ్లోద్రిమదా అదన్ । అవీవృధన్తాఙ్గూషైః । త్వా- మద్య ఋష ఆర్షేయ ఋషీణాన్నపాదవృణీత । అయగ్ం సుతాస్తుతి యజమానః । బహుభ్య ఆసఙ్గతేభ్యః । ఏష మే దేవేషు వసు వార్యా యక్ష్యత ఇతి । తా యా దేవా దేవదానాన్యదుః । తాన్యస్మా ఆచ శాస్వ । ఆ చ గురస్వ । ఇషితశ్చ హోతరసి భద్రవాచ్యాయ ప్రేషితో మానుషః । సూక్తవాకాయ సూక్తా బ్రూహి ॥ ౭౮ ॥

ఇన్ద్రియ యజమానస్సప్త చ ॥ ౧౯ ॥

ఉశన్తస్త్వా హవామహ ఆ నో అగ్నే సుకేతునా । త్వగ్ం సోమ మహేభగస్త్వగ్ం సోమ ప్రచికితో మనీషా । త్వయా హి నః పితరస్సోమ పూర్వే త్వగ్ం సోమ పితృభిస్సంవిదానః । బర్హిషదః పితర ఆఽహం పి- తౄన్ । ఉపహూతాః పితరోఽగ్నిష్వాత్తాః పితరః । అగ్నిష్వాత్తా- నృతుమతో హవామహే । నరాశగ్ంసే సోమపీథం య ఆశుః । తే నో అర్వన్తస్సుహవా భవన్తు । శన్నో భవన్తు ద్విపదే శఞ్చతుష్పదే । యే అగ్నిష్వాత్తా యేఽనగ్నిష్వాత్తాః ॥ ౭౯ ॥ అగ్ంహోముచః పితర- స్సోమ్యాసః । పరేఽవరేఽమృతాసో భవన్తః । అధి బ్రువన్తు తే అవ- న్త్వస్మాన్ । తాన్యస్మై దుగ్ధ జుషమాణాః కర్తమ్భమ్ । ఉదీరాణా అ- వరే పరే చ । అగ్నిష్వాత్తా ఋతుభిస్సంవిదానాః । ఇన్ద్రవన్తో హవిరి- దఞ్జుషన్తామ్ । యదగ్నే కవ్యవాహన త్వమగ్న ఈడితో జాతవేదః । మాతలీ కవ్యైః । యే తాతృపుర్దేవత్రా జేహమానాః । హోత్రా- వృధస్స్తోమతష్టాసో అర్కైః । ఆఽగ్నే యాహి సువిదత్రేభిరర్వాఙ్ ।

స్వాత్తైః క్షైత్రైః పితృభిర్ఘర్మసద్భిః । హవ్యవాహమజరం పురుప్రియమ్ । అగ్నిర్ఘృతేన హవిషా సపర్యాన్ । ఉపాసదమ్హవ్యవాహం పితౄణామ్ । స నః ప్రజాం వీరవతీగ్ం సమృణ్వతు ॥౭౬॥
అనగ్నిష్వాత్తా జేహమానాస్సప్త చ ॥ ౧౬ ॥

హోతా యక్షదిడస్పదే । సమిధానం మహద్యశః । సుషమిద్ధం వరేణ్యమ్ । అగ్నిమిన్ద్రం వయోధసమ్ । గాయత్రీం ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ । త్ర్యవిం గాం వయో దధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షచ్ఛుచివ్రతమ్ । తనూనపాతముద్భిదమ్ । యం గర్భమదితిర్దధే ॥ ౭౭ ॥ శుచిమిన్ద్రం వయోధసమ్ । ఉష్ణిహం ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ । దిత్యవాహం గాం వయో దధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షదీడేన్యమ్ । ఈడితం వృత్రహన్తమమ్ । ఇడాభిరీడ్యగ్ం సహః । సోమమిన్ద్రం వయోధసమ్ । అనుష్టుభం ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ । త్రివత్సం గాం వయో దధత్ ॥ ౭౮ ॥ వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షద్బర్హిషదమ్ । పూషణ్వన్తమమర్త్యమ్ । సీదన్తం బర్హిషి ప్రియే । అమృతేన్ద్రం వయోధసమ్ । బృహతీం ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ । పష్ఠవాహం గాం వయో దధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షద్వ్యచస్వతీః । సుప్రాయణా ఋతావృధః ॥ ౭౯ ॥ ద్వారో దేవీర్హిరణ్యయీః । బ్రహ్మాణ ఇన్ద్రం వయోధసమ్ । పఙ్క్తిం ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ । తుర్యవాహం గాం వయో దధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షత్సుపేశసా । సుశిల్పే

బృహతీ ఉక్షే । నక్తోషాసా న దర్శతే । విశ్వమిన్ద్రం వయోధసమ్ ।
త్రిష్టుభఞ్ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ ॥ ౧౦ ॥ పష్ఠవాహం గాం వయో ద-
ధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షత్ప్రచేతసా । దేవా-
నాముత్తమం యశః । హోతారా దైవ్యా కవీ । సయుజేన్ద్రం వయో-
ధసమ్ । జగతీఞ్ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ । అనడ్వాహం గాం వయో ద-
ధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షత్పేశస్వతీః ॥ ౧౧ ॥
తిస్రో దేవీర్హిరణ్యయీః । భారతీర్బృహతీర్మహీః । పతిమిన్ద్రం-
వయోధసమ్ । విరాజఞ్ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ । ధేనుం గాన్న వయో
దధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షత్సురేపసమ్ ।
త్వష్టారం పుష్టివర్ధనమ్ । రూపాణి బిభ్రతం పృథక్ । పుష్టిమిన్ద్రం-
వయోధసమ్ ॥ ౧౨ ॥ ద్విపదఞ్ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ । ఉక్షాణం గా-
న్న వయో దధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షచ్ఛతక్ర-
తుమ్ । హిరణ్యపర్ణముక్థినమ్ । రశనాం బిభ్రతం వశిమ్ । భగమిన్ద్రం-
వయోధసమ్ । కకుభఞ్ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ । వశాం వేహతం గా-
న్న వయో దధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ । హోతా యక్షత్స్వా-
హాకృతీః । అగ్నిం గృహపతిం పృథక్ । వరుణం భేషజం కవిమ్ । క్ష-
త్రమిన్ద్రం వయోధసమ్ । అతిచ్ఛన్దసఞ్ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ । బృహ-
దృషభం గాం వయో దధత్ । వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ ॥ ౧౩ ॥ దధ-
దధదృతావృధ ఇన్ద్రియం పేశస్వతీర్వయోధసం వేత్వాజ్యస్య హో-
తర్యజసప్త చ ॥ ౧౭ ॥

ఇడస్పదేఽగ్నిర్గాయత్రీం త్ర్యవిమ్ । శుచివ్రతగ్ం శుచి-
ముష్ణిహాన్దిత్యవాహామ్ । ఈడేన్యగ్ం సోమమనుష్టుభం త్రివత్సమ్ ।
సుబర్హిషమమృతేన్ద్రం బృహతీం పఞ్చావిమ్ । వ్యచస్వతీస్సు-
ప్రాయణా ద్వారో బ్రహ్మణః పఙ్క్తిమిహ తుర్యవాహమ్ । సుపేశసే
విశ్వమిన్ద్రం త్రిష్టుభం పష్ఠవాహమ్ । ప్రచేతసా స్వయుజేన్ద్రం జగ-
తీమిహానడ్వాహమ్ । పేశస్వతీస్తిరః పతి విరాజమిహ ధేనున్న ।
సుకేతస్త్వష్టారం పుష్టిమిన్ద్రం ద్విపదమిహోక్షాణన్న । శతక్రతుం
భగమిన్ద్రం కకుభమిహ వశాన్న । స్వాహాకృతీః క్షత్రమతిచ్ఛన్దసం
బృహదృషభం గావయో దధదిన్ద్రియమృషిర్వసునవద్వశే హేన్ద్రియమ-
ష్టనవదశే గాన్నవయో దధదిడస్పదే పర్యవేతు ॥

సమిద్ధో అగ్నిస్సమిధా । సుసమిద్ధో వరేణ్యః । గాయత్రీ
ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ । త్ర్యవిర్గౌర్వయో దధుః । తనూనపాచ్ఛుచివ్రతః ।
తనూపాచ్చ సరస్వతీ । ఉష్ణిక్ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ । దిత్యవాడ్గౌర్వయో-
దధుః । ఇడాభిరగ్నిరీడ్యః । సోమో దేవో అమర్త్యః ॥౮౪॥ అనుష్టు-
ప్ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ । త్రివత్సో గౌర్వయో దధుః । సుబర్హిరగ్నిః
పూషణ్వాన్ । స్తీర్ణబర్హిరమర్త్యః । బృహతీ ఛన్ద ఇన్ద్రియమ్ ।
పఞ్చావిర్గౌర్వయో దధుః । దురో దేవీర్దిశో మహీః । బ్రహ్మా దేవో
బృహస్పతిః । పఙ్క్తిశ్ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ । తుర్యవాడ్గౌర్వయో దధుః
॥౮౫॥ ఉషే యహ్వీ సుపేశసా । విశ్వే దేవా అమర్త్యాః । త్రిష్టుప్ఛ-
న్ద ఇన్ద్రియమ్ । పష్ఠవాడ్గౌర్వయో దధుః । దైవ్యా హోతారా భిషజా ।
ఇన్ద్రేణ సయుజా యుజా । జగతీ ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ । అనడ్వాన్గౌర్వ-

యోదధుః । త్రిస్ర ఇడా సరస్వతీ । భారతీమరుతో విశః ॥౨౬॥
విరాట్ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ । ధేనుర్గౌర్న వయోదధుః । త్వష్టా తురీ-
పో అద్భుతః । ఇన్ద్రాగ్నీ పుష్టివర్ధనా । ద్విపాచ్ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ ।
ఉక్షా గౌర్న వయోదధుః । శమితా నో వనస్పతిః । సవితా ప్రసువన్భ-
గమ్ । కకుచ్ఛన్ద ఇహేన్ద్రియమ్ । వశా వేహద్గౌర్న వయోదధుః ।
స్వాహా యజ్ఞ్వరుణః । సుక్షత్రో భేషజఙ్కరత్ । అతిచ్ఛన్దాశ్ఛన్ద
ఇన్ద్రియమ్ । బృహదృషభో గౌర్వయోదధుః ॥౨౭॥ అమర్త్యస్తుర్య-
వాడ్గౌర్వయోదధుర్విశో వశా వేహద్గౌర్న వయోదధుశ్చత్వారి చ ॥౧౮॥

వసన్తేనర్తునా దేవాః । వసవస్త్రివృతా స్తుతమ్ । రథన్త-
రేణ తేజసా । హవిరిన్ద్రే వయోదధుః । గ్రీష్మేణ దేవా ఋతునా ।
రుద్రాః పఞ్చదశే స్తుతమ్ । బృహతా యశసా బలమ్ । హవిరిన్ద్రే
వయోదధుః । వర్షాభిర్ ఋతునాఽఽదిత్యాః । స్తోమే సప్తద-
శే స్తుతమ్ ॥౨౮॥ వైరూపేణ విశౌజసా । హవిరిన్ద్రే వయో-
దధుః । శారదేనర్తునా దేవాః । ఏకవిగ్ంశ ఋభవస్స్తుతమ్ । వై-
రాజేన శ్రియా శ్రియమ్ । హవిరిన్ద్రే వయో దధుః । హేమ-
న్తేనర్తునా దేవాః । మరుతస్త్రిణవే స్తుతమ్ । బలేన శక్వరీస్సహః ।
హవిరిన్ద్రే వయో దధుః । శైశిరేణర్తునా దేవాః । త్రయస్త్రి-
గ్ంశేఽమృతగ్ం స్తుతమ్ । సత్యేన రేవతీః క్షత్రమ్ । హవిరిన్ద్రే వ-
యోదధుః ॥౨౯॥ స్తోమే సప్తదశే స్తుతగ్ం సహో హవిరిన్ద్రే
వయో దధుశ్చత్వారి చ ॥౧౯॥ వసన్తేన గ్రీష్మేణ వర్షాభిశ్శారదే-
వ హేమన్తేన శైశిరేణ షట్ ॥

దేవం బర్హిరిన్ద్రం వయోధసమ్ । దేవన్దేవమవర్ధయత్ ।
గాయత్రియా ఛన్దసేన్ద్రియమ్ । తేజ ఇన్ద్రే వయోదధత్ ।
వసువనే వసుధేయస్య వేతు యజ । దేవీర్ద్వారో దేవమిన్ద్రం-
వయోధసమ్ । దేవీర్దేవమవర్ధయన్ । ఉష్ణిహా ఛన్దసేన్ద్రియ-
మ్ । ప్రాణమిన్ద్రే వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వి-
యన్తు యజ ॥ ౯౦ ॥ దేవీ దేవం వయోధసమ్ । ఉషే ఇన్ద్ర-
మవర్ధతామ్ । అనుష్టుభా ఛన్దసేన్ద్రియమ్ । వాచమిన్ద్రే వ-
యో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వీతాం యజ । దేవీ జోష్ట్రీ
దేవమిన్ద్రం వయోధసమ్ । దేవీ దేవమవర్ధతామ్ । బృహత్యా ఛ-
న్దసేన్ద్రియమ్ । శ్రోత్రమిన్ద్రే వయో దధత్ । వసువనే వసు-
ధేయస్య వీతాం యజ ॥ ౯౧ ॥ దేవీ ఊర్జాహుతీ దేవమి-
న్ద్రం వయోధసమ్ । దేవీ దేవమవర్ధతామ్ । పఙ్క్త్యా ఛన్దసేన్ద్రి-
యమ్ । శుక్రమిన్ద్రే వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వీ-
తాం యజ । దేవా దైవ్యా హోతారా దేవమిన్ద్రం వయోధస-
మ్ । దేవా దేవమవర్ధతామ్ । త్రిష్టుభా ఛన్దసేన్ద్రియమ్ ।
త్విషిమిన్ద్రే వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వీతాం య-
జ ॥ ౯౨ ॥ దేవీస్తిస్రస్తిస్రో దేవీర్వయోధసమ్ । పతిమిన్ద్ర-
మవర్ధయన్ । జగత్యా ఛన్దసేన్ద్రియమ్ । బలమిన్ద్రే వ-
యో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వియన్తు యజ । దేవో నరా-
శంసో దేవమిన్ద్రం వయోధసమ్ । దేవో దేవమవర్ధయత్ । వి-
రాజా ఛన్దసేన్ద్రియమ్ । రేత ఇన్ద్రే వయో దధత్ । వసువ-

నే వసుధేయస్య వేతు యజ ॥ ౯౩ ॥ దైవో వనస్పతిర్దేవమి-
న్ద్రం వయోధసమ్ । దేవో దేవమవర్ధయత్ । ద్విపదా ఛన్దసే-
న్ద్రియమ్ । భగమిన్ద్రే వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయ-
స్య వేతు యజ । దైవం బర్హిర్వారితీనాం దేవమిన్ద్రం వయోధసమ్ ।
దైవం దేవమవర్ధయత్ । కకుభా ఛన్దసేన్ద్రియమ్ । యశ ఇన్ద్రే వయో
దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య వేతు యజ । దైవో అగ్నిస్స్విష్ట-
కృద్దేవమిన్ద్రం వయోధసమ్ । దైవో దేవమవర్ధయత్ । అతిచ్ఛన్దసా ఛన్ద-
సేన్ద్రియమ్ । క్షత్రమిన్ద్రే వయో దధత్ । వసువనే వసుధేయస్య
వేతు యజ ॥ ౯౪ ॥ వియన్తు యజవీత్రా యజవీత్రా యజ వేతు
యజ వేతు యజ్ఞపఞ్చ ॥ ౨౦ ॥ దైవం బర్హిర్గాయత్రియా తేజః ।
దేవీర్ద్వార ఉష్ణిహా ప్రాణమ్ । దేవీ దైవమ్ము పి అనుష్టుభా వాచమ్ ।
దేవీ జోష్ట్రీ బృహత్యా శ్రోత్రమ్ । దేవీ ఊర్జాహుతీ పఙ్క్త్యా శుక్ర-
మ్ । దైవ్యా హోతారా త్రిష్టుభా త్విషిమ్ । దేవీస్తిస్రస్తిస్రో
దేవీః పతిర్జగత్యా బలమ్ । దైవో నరాశగ్ంసో విరాజా శేతః । దే-
వో వనస్పతిర్ద్విపదా భగమ్ । దేవం బర్హిర్వారితీనాం కకుభా
యశః । దేవో అగ్నిస్స్విష్టకృదతిచ్ఛన్దసా క్షత్రమ్ । వేతు వియన్తు చతు-
ర్వీత్రా మేకో వియన్తు చతుర్వేత్వవర్ధయదవర్ధయన్గ్గ్శ్చతురవర్ధన్త్రా-
మేకో ఽవర్ధయన్గ్గ్శ్చతురవర్ధయత్ ॥

స్వాదీ్వన్త్వా సోమస్సురావన్తగ్ం సీసేన మిత్రోఽసి యద్దేవా
హోతా యక్షత్సమిధేన్ద్రిగ్ం సమిద్ధ ఇన్ద్రే ఆచర్షణిప్రా దైవం బర్-
హిర్ హోతా యక్షత్సమిధాఽగ్నిగ్ం సమిద్ధో అగ్నిరశ్వినాఽశ్వినావహ-

విరిన్ద్రియన్దేవం బర్హిస్సరస్వత్యగ్నిమద్ధ్యాశ్వినౌ హోతా యక్ష-
ద్దిడస్పదే సమిద్ధో అగ్నిస్సమిధా వసన్తేనర్తునా దేవం బర్హిరిన్ద్రి-
వయోధసవిగ్ంశతిః ॥ ౨౦ ॥

స్వాద్వీన్త్వాఽమీమదన్త పితరస్సౌమ్రాజ్యాయపూతం పవి-
త్రేణోషాసానక్తా బదరైరథాతాన్దేవ ఇన్ద్రో వనస్పతిః షష్ఠవాహ-
జ్గాన్దైవీ దేవవయోధస్షఙ్చతుర్నవతిః ॥ ౯౪ ॥ స్వాద్వీన్త్వావేత్తుయజ ॥

హరిః ఓమ్

సప్తమప్రపాఠకః

హరిః ఓమ్ ॥ త్రివృథ్స్తోమో భవతి । బ్రహ్మవర్చసం వై త్రివృ-
త్ । బ్రహ్మవర్చసమేవావరున్ద్ధే । అగ్నిష్టోమస్సోమో భవతి । బ్ర-
హ్మవర్చసం వా అగ్నిష్టోమః । బ్రహ్మవర్చసమేవావరున్ద్ధే । రథన్తర-
గ్ం సామభవతి । బ్రహ్మవర్చసం వై రథన్తరమ్ । బ్రహ్మవర్చసమే-
వావరున్ద్ధే । పరిస్రిజీ హోతా భవతి ॥ ౧ ॥ అరుణో మిర్మిరస్త్రిశుక్రః ।
ఏతద్వై బ్రహ్మవర్చసస్య రూపమ్ । రూపేణైవ బ్రహ్మవర్చసమవ-
రున్ద్ధే । బృహస్పతిరకామయత దేవానాం పురోధాఙ్గచ్ఛేయమితి ।
స ఏతం బృహస్పతిసవమపశ్యత్ । తమాఽహరత్ । తేనాయజత ।
తతో వై స దేవానాంపురోధామగచ్ఛత్ । యః పురోధాకామస్స్యా-
త్ । స బృహస్పతిసవేనయజేత ॥ ౨ ॥ పురోధామేవగచ్ఛతి । తస్య